

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

УТВЪРЖДАВАМ:
ДИРЕКТОР:
ПРОФ. ДН ДИМИТЪР ВЕСЕЛИНОВ

УСТЕН ИЗПИТ ПО НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА V ПКС
(КОНСПЕКТ)

I. ТЕМИ:

1. Организация на образователния процес по Български език и литература и Математика в началния етап на основната образователна степен
Цели на обучението, система от знания, заложи в учебното съдържание, личностно-ориентирани образователни технологии – мотивиране на учебната дейност, овладяване на умения за учене, за самостоятелна работа с учебната литература, за самоконтрол и самооценка, диференциране и индивидуализиране на образователния процес съобразно индивидуалните постижения на обучаваните, рефлексивно равнище в овладяването на конкретна образователна дейност.
2. Урокът като основна организационна форма на обучение в началния етап на основната образователна степен
Групови форми и индивидуални форми на обучение. Задължителни, задължително-избираеми и свободно-избираеми форми на обучение. Извънкласни форми на обучение. Съвременни изисквания към урока като основна организационна форма на обучение.
3. Урок за овладяване на нови знания
Структуриране на новите знания. Овладяване на основни признаци на изучаваното явление и на алгоритми за приложение на знанията. Система от практически дейности за приложение на знанията в познати и нови ситуации. Контрол и оценяване на резултатите от обучението.
4. Урок за овладяване на умения
Рефлексивни дейности за актуализиране на знанията и на овладени алгоритми за тяхното приложение. Система от практически дейности за приложение на

знанията в познати и нови ситуации. Творчески дейности в урока за овладяване на умения. Контрол и оценяване на резултатите от обучението.

5. Урок за обобщаване на знанията

Рефлексивни дейности за актуализиране на знанията и на овладени алгоритми за тяхното приложение. Практически дейности за установяване на вътрешно-предметни и междупредметни връзки между овладените знания и умения. Практически дейности за приложение на знанията и уменията в познати и нови ситуации.

6. Урок за изпълнение на творчески задачи

Урок за преразказване, съчиняване, драматизация, за решаване и съставяне на текстови задачи, за разработване на учебни проекти, за мислено пътешествие, за моделиране, за рисуване, за композиране и др. Целеполагане в урока за изпълнение на творчески задачи - продукти на детското творчество. Избор на подходяща ситуация и планиране на етапите на работа. Контрол и оценяване на продуктите от творческата дейност.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За придобиване на V професионалноквалификационна степен учителят следва да покаже и защити овладените от него основни професионални компетенции за организация и осъществяване на образователния процес в I-IV клас.

Програмата за устния изпит трябва да се приема като ориентир при подготовката на кандидата и като основа за осмисляне на неговата професионална дейност.

Устният изпит се провежда под формата на интервю. Темите се определят от комисията преди изпита. Всеки кандидат изтегля на лотариен принцип 2 (две) теми. Едната е от областта на програмата по Методика на обучението по български език и литература и Методика на обучението по математика (I), а втората – от програмата по избран от кандидата учебен предмет: Роден край, Околен свят, Човекът и обществото, Човекът и природата, Домашен бит и техника, Музика, Изобразително изкуство, Физическо възпитание и спорт.

Темите се разработват, като кандидатът въз основа на фрагмент от учебното съдържание конструира в момента на изпита части от урок или цял урок, части от друга организационна форма, вариант за приложение на посочена дейност в учебно-възпитателния процес еднократно или в система, нови технологии и техники на обучение. Кандидатът може да ползва учебник, учебна тетрадка и друго учебно пособие, като за целта той трябва да ги носи по време на изпита.

В изложението си учителят обосновава своите методически решения: структура, учебни задачи, дейности и тяхната организация, като се ръководи от програмата за изпита.

При преценката на отговора на кандидата комисията взема предвид и проявените от него езикова култура (владееене на книжовния български език) и умение за устна комуникация.

Оценката, се оформя с точност до 0,50. На кандидатите се присъжда V професионалноквалификационна степен, ако получената оценка е най-малко много добър 4,50.

III. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- Борисова, Т., Георгиева, Т. (съставители). Традиции и иновации в началното образование. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на проф. д-р Стойка Здравкова. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2013
- Георгиева, А. Обучението по извънкласно четене в началните класове. София, УИ „Св. Климент Охридски“, 2012
- Георгиева, А. С. Теоретико – приложни аспекти на обучението по български език и литература в 1.– 4. клас (помагало за студенти). София, Авангард Прима, 2008
- Димитрова, П., П. Книга за учителя по литература за втори клас, София, Просвета плюс /Голямото приключение/, 2017
- Здравкова, Ст., Сотирова, М., Власева, Т... Книга за учителя. Български език, Читанка, 3. клас. София, Анубис, 2018
- Здравкова, Ст., Власева, Т., Тунева, Р. Български език и литература. Четене с разбиране. 2 клас /помагало/. София, Анубис, 2013
- Иванов, С. П., Велева, Т. П. Четене с разбиране. Тренировъчни задачи за 2. клас. Подготовка за PIRLS. София, Просвета, 2013
- Иванова, Н., Нешкова, Р. Чета с разбиране. Литературни и езикови задачи за 2. клас. София, Рива, 2014
- Игнатова, Д. Четене и специфичните му нарушения. Теоретични аспекти и социални перспективи. София, Парадигма, 2009
- Караангова, М. /редактор/ Сборник. Първа Национална конференция „Насърчаване на четенето“, Балчик – 2012. София, Център за развитие на човешките ресурси, 2014
- Славин, Р. Педагогическа психология. София, Наука и изкуство, 2004
- Танкова, Р, Власева, Т. Обучението по БЕЛ в началното училище. Проблеми и перспективи. Пловдив, Макрос 2000, 1997
- PISA. Подготви се за PISA! Четене. Примерни задачи от програмата за международно оценяване на учениците на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие. София, Просвета, OESD, 2009
- Държавни образователни изисквания по БЕЛ- 1, 2, 3, 4 клас www.lex.bg/index.php/bg/laws/ldoc/-549428735 , www.mon.bg/bg/100105
- Учебни програми за 1, 2, 3 клас. МОН www.mon.bg/bg/1, www.mon.bg/bg/28 , www.mon.bg/bg/1997
- Гочева, М., (2016) Формиране на правописни умения при изучаване на съгласни звукове, Том 3.

- Герджикова, М., С. Вълкова, Д. Василева, А. Янковска-Сенгалевич (2016) Книга за учителя по български език и литература за първи клас, изд. „Булвест 2000“, С.
- Димитрова, П. (2016) Книга на учителя по български език и литература, изд. росвета плюс, С.
- Димитрова, П., Л. Ковачева, М. Бончева, Н. Петрова (2016) Буквар за първи клас, С.
- Петкова, А. (2016) Равнище на формираност на правописните умения на второкласниците. В: Образование, кн. 3
- Черникова, А. (2007) Формиране на правописни умения у първокласници при изучаване на съществително и прилагателно име. В: Начално училище, кн. 4.
- Герджикова М., и др., Книга за учителя по български език и литература за втори клас, Булвест 2000,2017г.
- Петров П., Иновационни образователни технологии и интерактивни методи на обучение -теоретични и приложни аспекти, Авангард Прима, София,2017г.
- Проф. Иван Ангелов член-кор. на БАН „Икономическата политика на България като член на ЕС, Списание „Икономически алтернативи” бр.6, 2007;
- Маджаров, Радев, Новакова „Общи проблеми на методиката на обучението по математика”, 1994;
- Станчева – Първи стъпки в пазарната икономика чрез обучението по математика в IV клас, Пловдив 2007
- Вълкова, Т. Методика на обучението по математика (Частни методики). В., 2011
- Георгиева, М. Общи проблеми на методиката на обучението по математика в началното училище, Велико Търново, 2001.
- Новакова, З. Методика на обучението по математика в началните класове. С., Веда Словена – ЖГ, 1998.
- Ванева, В. Методика на обучението по математика в началните класове, Р., 2009
- Вълкова, Т. Текстовите задачи в 1-4 клас. Варна,1993.
- Вълкова, Т. Методика на обучението по математика в началните класове. Варна, 2007.
- Гарчева, Ю. Текстовите задачи в обучението по математика 1-4 клас. Просвета, 2007.
- Манова, А. Текстовите задачи в началното обучение по математика. Благоевград, 1995.
- Новакова,З., Методика на обучението по математика в началните класове,Хермес,2004

Издания на ДИУУ:

- Диалогът в образованието - съвременност и перспективи. Съставители: Димитър Веселинов, Петър Петров, М. Тотоманова. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2021.
- Съвременният учител и предизвикателствата на информационното общество, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020
- Квалификацията на учителите в Департамента за информация и усъвършенстване на учители, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020
- Взаимодействието между средно и висше образование като фактор за повишаване качеството на образованието, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2019.

- Съвременни педагогически технологии в образованието, съставители: Росица Пенкова, Катя Стоянова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2018
- Модернизация на образованието, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2017
- Съвременното училище и квалификацията на учителите, съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2016
- Учителят и модернизиранието на образованието – национални и европейски практики съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2015
- Традиции и иновации в образованието, съставители: Даниела Миткова, Николина Цветкова
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2014
- 60 години Департамент за информация и усъвършенстване на учители, съставители: Росица Пенкова, Захари Захариев, Даниела Миткова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2013.
- Учителят: призвание, компетентност, признание, София, ДИУУ 2011

Списания:

Електронно списание на ДИУУ "i-Продължаващо образование", ISSN: 1312-899X,
<https://diuu.bg/emag>